

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2008

Vyhlásené: 13. 12. 2008 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 9.2023 do: 31. 3.2024

Obsah dokumentu je právne záväzný.

539

ZÁKON

zo 4. novembra 2008

o podpore regionálneho rozvoja

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon ustanovuje ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoja, upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov, obcí a ďalších subjektov územnej spolupráce podľa IV. časti tohto zákona a podmienky na koordináciu a realizáciu regionálneho rozvoja.

(2) Poskytovanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie upravujú osobitné predpisy.¹⁾

§ 2

Základné pojmy

Na účely tohto zákona

- a) región je územný celok vymedzený podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek,²⁾
- b) regionálny rozvoj je súbor sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych procesov a vzťahov, ktoré prebiehajú v regióne a ktoré prispievajú k zvyšovaniu jeho konkurencieschopnosti, trvalému hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju a k vyrovnávaniu hospodárskych rozdielov a sociálnych rozdielov medzi regiónmi,
- c) regionálna politika je koordinovaný súbor činností a postupov príslušných orgánov a organizácií na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, ktoré prispievajú k hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju regiónov,
- d) územie udržateľného mestského rozvoja je katastrálne územie jadrového mesta územia udržateľného mestského rozvoja (ďalej len „jadrové mesto“) a katastrálne územie ďalších miest a obcí, v súlade s pravidlami definovania územia udržateľného mestského rozvoja zverejnenými na webovom sídle Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“), ktoré spolu s územím jadrového mesta tvoria územie udržateľného mestského rozvoja; územím udržateľného mestského rozvoja Bratislavy je územie podľa osobitného predpisu,^{2aa)}
- e) jadrové mesto je mesto^{2aaa)} s najväčším počtom obyvateľov v rámci ťažiska osídlenia najvyššej úrovne alebo druhej úrovne,^{2aaaa)}
- f) sociálno-ekonomickí partneri sú subjekty verejnej správy,^{2a)} podnikatelia a mimovládne organizácie^{2b)} pôsobiace v oblasti regionálneho rozvoja na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni,

- g) mikroregionálne združenie je právnická osoba založená na účely dosiahnutia spoločných riešení pri zvyšovaní úrovne hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónu,
- h) partnerstvo je forma spolupráce medzi Radou partnerstva,^{2c)} Kooperačnou radou udržateľného mestského rozvoja,^{2d)} riadiacim výborom najmenej rozvinutého okresu^{2e)} a sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí zabezpečujú hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj alebo územný rozvoj dotknutého regiónu s ohľadom na udržateľný rozvoj,
- i) územná spolupráca je spolupôsobenie sociálno-ekonomických partnerov pri zvyšovaní úrovne hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja v nadväznosti na územie regiónu,
- j) euroregión je subjekt územnej spolupráce zložený zo zástupcov sociálno-ekonomických partnerov, ktorí pôsobia na regionálnej a miestnej úrovni susediacich štátov, založený na účely cezhraničnej spolupráce,
- k) slovenská časť euroregiónu je záujmové združenie právnických osôb založené podľa osobitného predpisu³⁾ na účely cezhraničnej spolupráce so sídlom v Slovenskej republike,
- l) regionálna rozvojová agentúra je záujmové združenie právnických osôb, ktorú tvoria najmenej štyri subjekty územnej spolupráce, a jej cieľom je zvyšovať najmä trvalý rast ekonomického, sociálneho a územného potenciálu regiónu.

DRUHÁ ČASŤ

PODPORA REGIONÁLNEHO ROZVOJA

§ 3

Ciele podpory regionálneho rozvoja

(1) Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je

- a) odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť udržateľný rozvoj regiónov,
- b) zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení udržateľného rozvoja,
- c) zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení udržateľného rozvoja.

(2) Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na

- a) komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- b) rozvoj vedy, výskumu a vývoja prispievajúci k celkovému rozvoju regiónu so zreteľom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu,
- c) rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- d) rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- e) rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- f) predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít,
- g) realizáciu verejných prác⁴⁾ podporujúcich rozvoj regiónu,
- h) zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu,
- i) zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb,
- j) rozvoj cestovného ruchu,

- k) medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme udržateľného rozvoja regiónu,
- l) zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel,
- m) rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka,⁵⁾ rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku,
- n) realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu,
- o) ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie,
- p) rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- q) udržateľný mestský rozvoj, obnovu, regeneráciu a rozvoj miest a obcí podľa záväznej časti príslušnej územnoplánovacej dokumentácie,⁶⁾
- r) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania,
- s) budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva,
- t) rozvoj multikultúrnej spoločnosti v regióne vrátane multikultúrneho dialógu, spolupráce a tolerance v regiónoch a sídlach,
- u) rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky,
- v) ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia,
- w) ďalšie aktivity, ak to ustanoví osobitný zákon alebo medzinárodná zmluva.

§ 4

Zdroje financovania regionálneho rozvoja

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly ministerstva investícií a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.¹⁾

Základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja

§ 5

Podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa

- a) Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len "národná stratégia"),
- b) programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku (ďalej len "program rozvoja vyššieho územného celku"),
- c) programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len "program rozvoja obce"),
- d) spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí (ďalej len "spoločný program rozvoja obcí"),
- e) plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu^{6a)} na účely koordinácie s cieľmi programu rozvoja vyššieho územného celku,
- f) stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou^{6b)} na účely dosahovania komplementarity a synergie s cieľmi programu rozvoja vyššieho územného celku.

§ 6

Národná stratégia

(1) Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorý komplexne určuje strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v dlhodobom období pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

(2) Ministerstvo investícií zabezpečuje vypracovanie a aktualizáciu národnej stratégie pri uplatnení partnerstva s orgánmi štátnej správy, vyššími územnými celkami, obcami a ďalšími subjektmi územnej spolupráce, pričom využíva najmä štatistické údaje,⁷⁾ strategické dokumenty a programové dokumenty schválené vládou Slovenskej republiky (ďalej len "vláda"), Koncepciu územného rozvoja Slovenska, kvalitatívne prieskumy, aktuálne programy rozvoja vyšších územných celkov, aktuálne programy rozvoja obcí a aktuálne spoločné programy rozvoja obcí.

(3) Národná stratégia obsahuje najmä

- a) analýzu hospodárskej a sociálnej situácie v regiónoch,
- b) odhad vývoja rozvoja regiónov,
- c) hlavné faktory rozvoja regiónov,
- d) stratégiu regionálneho rozvoja,
- e) strategické ciele a prioritné oblasti rozvoja podľa jednotlivých vyšších územných celkov,
- f) priority a ciele regionálneho rozvoja,
- g) inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie národnej stratégie,
- h) systém monitorovania a hodnotenia vývoja regionálneho rozvoja s určením merateľných ukazovateľov a spôsob kontroly ich plnenia,
- i) nástroje podpory regionálneho rozvoja,
- j) vecný a časový harmonogram realizácie národnej stratégie.

(4) Národnú stratégiu a jej aktualizáciu schvaľuje na návrh ministra investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky vláda.

§ 7**Program rozvoja vyššieho územného celku**

(1) Program rozvoja vyššieho územného celku je strednodobý rozvojový dokument vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a záväznou časťou príslušnej územnoplánovacej dokumentácie regiónu.⁶⁾

(2) Integrovaná územná stratégia^{7a)} predstavuje programovú, realizačnú a finančnú časť programu rozvoja vyššieho územného celku, ktorá bude špecificky podporená zo zdrojov fondov Európskej únie, prípadne prostredníctvom integrovaných územných investícií.^{7b)}

(3) Vypracovanie programu rozvoja vyššieho územného celku zabezpečuje vyšší územný celok pri uplatnení partnerstva.

(4) Program rozvoja vyššieho územného celku vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

- a) analytickej časti založenej na databáze informácií a ukazovateľov, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie vyššieho územného celku, odhad jeho budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia vyššieho územného celku,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja vyššieho územného celku pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja vyššieho územného celku pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja vyššieho územného celku, okrem aktivít a opatrení súvisiacich s výkonom opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úradmi práce sociálnych vecí a rodiny, centrami pre deti a rodiny a akreditovanými subjektmi, ktoré nie sú centrami pre deti a rodiny,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja vyššieho územného celku, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja vyššieho územného celku s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja vyššieho územného celku formou akčných plánov, a
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja vyššieho územného celku.

(5) Aktualizácia programu rozvoja vyššieho územného celku sa vypracúva podľa potreby.

(6) Program rozvoja vyššieho územného celku a jeho aktualizáciu schvaľuje zastupiteľstvo vyššieho územného celku.

(7) Integrovanú územnú stratégiu vrátane jej aktualizácií prerokúva a schvaľuje Rada partnerstva.^{2c)}

(8) Schválenie programu rozvoja vyššieho územného celku a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho územného celku je podmienkou na predloženie žiadosti vyššieho územného celku o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

§ 8**Program rozvoja obce**

(1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.⁶⁾

(2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, okrem aktivít a opatrení súvisiacich s výkonom opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úradmi práce sociálnych vecí a rodiny, centrami pre deti a rodiny a akreditovanými subjektmi, ktoré nie sú centrami pre deti a rodiny,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

(4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾ je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

§ 8a**Spoločný program rozvoja obcí**

(1) Spoločný program rozvoja obcí je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obce nachádzajú, a je vypracovaný podľa záväzných častí územnoplánovacích dokumentácií⁹⁾ združených obcí.

(2) Ak nemá obec vypracovaný vlastný program rozvoja obce, môže si vypracovať pri uplatnení partnerstva s jednou územne susediacou obcou alebo viacerými územne susediacimi obcami spoločný program rozvoja obcí.

(3) Spoločný program rozvoja obcí a jeho aktualizáciu schvaľujú obecné zastupiteľstvá obcí, ktoré vypracovali spoločný program rozvoja obcí.

(4) Integrovaná územná stratégia územia udržateľného mestského rozvoja je strednodobý rozvojový dokument, ktorý predstavuje programovú, realizačnú a finančnú časť spoločného programu rozvoja obcí územia udržateľného mestského rozvoja, ktorá bude špecificky podporená zo zdrojov fondov Európskej únie, prípadne prostredníctvom integrovaných územných investícií.^{7b)}

(5) Vypracovanie integrovanej územnej stratégie územia udržateľného mestského rozvoja zabezpečuje jadrové mesto v spolupráci s územne príslušnými obcami.

(6) Integrovanú územnú stratégiu územia udržateľného mestského rozvoja a jej aktualizáciu prerokúva a schvaľuje Kooperačná rada udržateľného mestského rozvoja.^{2d)}

(7) Na spoločný program rozvoja obcí sa ustanovenia § 8 ods. 2 až 6 použijú rovnako.

TRETIA ČASŤ

PÔSOBNOSŤ ORGÁNOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY, VYŠŠÍCH ÚZEMNÝCH CELKOV A OBCÍ PRI PODPORE REGIONÁLNEHO ROZVOJA

§ 9

Ministerstvo investícií

Ministerstvo investícií v oblasti regionálneho rozvoja

- a) zabezpečuje vypracovanie národnej stratégie a jej aktualizáciu, inštitucionálne a organizačne zabezpečuje realizáciu národnej stratégie, koordinuje činnosť sociálno-ekonomických partnerov pri uskutočňovaní národnej stratégie,
- b) pravidelne monitoruje a každoročne vyhodnocuje plnenie národnej stratégie, raz ročne predkladá vláde správu o jej realizácii,
- c) analyzuje a monitoruje hospodársku situáciu a sociálnu situáciu v jednotlivých regiónoch,
- d) spolupracuje so sociálno-ekonomickými partnermi, metodicky usmerňuje činnosti sociálno-ekonomických partnerov a zabezpečuje potrebné informácie od sociálno-ekonomických partnerov,
- e) zabezpečuje spoluprácu s orgánmi Európskej únie,
- f) zabezpečuje efektívnosť, účinnosť a správnosť riadenia a realizácie pomoci na podporu regionálneho rozvoja podľa národnej stratégie,
- g) poskytuje dotáciu,^{8a)}
- h) vykonáva finančnú kontrolu poskytnutej dotácie,^{8aa)}
- i) zverejňuje zoznam jadrových miest na svojom webovom sídle.

§ 10

Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy

Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy v rozsahu svojej pôsobnosti

- a) spolupracujú pri napĺňaní hlavných cieľov podpory regionálneho rozvoja podľa § 3,
- b) spolupracujú s ministerstvom investícií pri vypracúvaní, realizácii a vyhodnocovaní národnej stratégie a každoročne do 30. júna zasielajú ministerstvu investícií informáciu o napĺňaní jej priorít a cieľov,
- c) spolupracujú podľa národnej stratégie pri vypracúvaní programu rozvoja vyššieho územného celku a rozvojových programov verejných prác na území vyššieho územného celku,
- d) zohľadňujú pri tvorbe vlastných strategických dokumentov špecifiká regiónov a vyšších územných celkov.

§ 11 **Vyšší územný celok**

Vyšší územný celok vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) vypracúva a vyhodnocuje analýzy rozvoja kraja a jeho častí, zabezpečuje jeho udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja vyššieho územného celku a integrovanej územnej stratégie, pravidelne monitoruje a každoročne vyhodnocuje ich plnenie, zabezpečuje súlad s prioritami a cieľmi ustanovenými v národnej stratégii a s územnoplánovacou dokumentáciou,
- c) podieľa sa na príprave národnej stratégie, na vyhodnocovaní jej realizácie a každoročne do 30. júna zasiela ministerstvu investícií správu o napĺňaní priorít a cieľov národnej stratégie,
- d) spolupracuje s príslušnými orgánmi štátnej správy pri zosúladňovaní programu rozvoja vyššieho územného celku a rozvojových programov verejných prác dotýkajúcich sa územia vyššieho územného celku,
- e) vypracúva návrhy regionálnej inovačnej stratégie a regionálnej inovačnej politiky a ďalších odvetvových stratégií a politik,
- f) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3 v spolupráci s ministerstvom investícií a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi na území vyššieho územného celku,
- g) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- h) spolupracuje s regiónmi, územnými celkami a inými subjektmi verejnej správy alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- i) vedie elektronickú evidenciu programov rozvoja obcí a spoločných programov rozvoja obcí, ktoré sa nachádzajú na jeho území,
- j) na podporu regionálneho rozvoja územia vyššieho územného celku môže zriaďovať rozvojové agentúry,
- k) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj regiónu.

§ 12 **Obec**

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí a spolupracuje pri príprave integrovanej územnej stratégie územia udržateľného mestského rozvoja, pravidelne program rozvoja obce alebo spoločný program rozvoja obcí monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí a spolupracuje pri príprave integrovanej územnej stratégie územia udržateľného mestského rozvoja, s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom investícií a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,

- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ĎALŠIE SUBJEKTY ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE

§ 13
Subjekty územnej spolupráce

(1) Subjektmi územnej spolupráce sú:

- a) regionálna rozvojová agentúra,
- b) slovenská časť euroregiónu,
- c) európske zoskupenie územnej spolupráce,^{8b)}
- d) občianske združenie,
- e) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,
- f) obec,
- g) vyšší územný celok,
- h) registrovaný sociálny podnik,^{8c)}
- i) Slovenský Červený kríž,
- j) registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky,^{8d)}
- k) právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
- l) záujmové združenie právnických osôb so sídlom na území Slovenskej republiky,
- m) rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia, ktorej zriaďovateľom je vyšší územný celok alebo obec,
- n) škola alebo školské zariadenie,^{8e)}
- o) vysoká škola so sídlom na území Slovenskej republiky,^{8f)}
- p) obchodná spoločnosť alebo družstvo,
- q) nadácie,^{8g)}
- r) krajské a oblastné organizácie cestovného ruchu.^{8h)}

(2) Subjekt územnej spolupráce vykonáva v oblasti podpory regionálneho rozvoja tieto činnosti:

- a) zabezpečenie základných informačných služieb v oblasti regionálneho rozvoja, poskytovania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie a ďalších možností a zdrojov financovania regionálneho rozvoja,
- b) zhromažďovanie informácií o území realizácie projektu na účel prípravy, tvorby a realizácie strategických, programových a rozvojových dokumentov,
- c) podpora rozvojových aktivít na území realizácie projektu súvisiacich s podporou regionálneho rozvoja podľa § 3,
- d) organizácia prezentačných podujatí, odborných seminárov a vzdelávacích aktivít zameraných na problematiku rozvoja regiónov,
- e) vytváranie partnerstiev a spolupráca so sociálno-ekonomickými partnermi v oblasti regionálneho rozvoja,

- f) uľahčenie a podpora najmä územnej spolupráce vrátane jednej alebo viacerých foriem regionálnej, cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce,
- g) príprava a realizácia projektov a rozvojových aktivít na podporu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónu,
- h) plnenie iných úloh, ak to vyplýva zo zmluvy o poskytnutí dotácie na projekt podľa odseku 10.

(3) Ministerstvo investícií môže v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť zo štátneho rozpočtu subjektu územnej spolupráce, okrem prvého roku jeho činnosti, dotáciu na projekt, ktorý je zameraný na realizáciu aktivít podľa odseku 2 a podľa § 3 ods. 2 naplňajúcich ciele programu rozvoja vyššieho územného celku a ciele programov udržateľného mestského rozvoja.

(4) Dotácia sa poskytuje na základe písomnej žiadosti o poskytnutie dotácie na projekt (ďalej len "žiadosť"), ktorú spolu s prílohami doručí subjekt územnej spolupráce ministerstvu investícií v lehote určenej vo výzve na podanie žiadosti zverejnenej ministerstvom investícií na jeho webovom sídle.

(5) Vzor žiadosti, prílohy k žiadosti a náležitosti projektu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo investícií.

(6) Výzva na podanie žiadosti obsahuje najmä

- a) okruh oprávnených subjektov územnej spolupráce,
- b) účel poskytnutia dotácie,
- c) podmienky poskytnutia dotácie,
- d) výšku požadovaného spolufinancovania projektu z vlastných alebo iných zdrojov,
- e) lehotu a spôsob predkladania žiadostí,
- f) kritériá hodnotenia žiadostí,
- g) vzor zmluvy o poskytnutí dotácie na projekt,
- h) ďalšie podrobnosti o poskytnutí dotácie.

(7) O výške poskytnutej dotácie rozhoduje minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) na základe hodnotenia odbornej hodnotiacej komisie, ktorá je poradným orgánom ministra.

(8) Odborná hodnotiaca komisia vyhodnocuje žiadosti podľa kritérií hodnotenia uvedených vo výzve na podanie žiadosti, pričom hodnotí územný alebo cezhraničný vplyv, uskutočniteľnosť a udržateľnosť projektov zameraných na realizáciu aktivít v oblasti podpory regionálneho rozvoja.

(9) Zloženie, spôsob rokovania a spôsob hodnotenia odbornej hodnotiacej komisie upravuje štatút a rokovací poriadok, ktorý schvaľuje minister. Štatút a rokovací poriadok sa zverejňuje na webovom sídle ministerstva investícií.

(10) Zmluva o poskytnutí dotácie na projekt obsahuje najmä

- a) identifikačné údaje zmluvných strán,
- b) predmet zmluvy,
- c) účel, na ktorý sa dotácia poskytuje,
- d) výšku a spôsob poskytnutia dotácie,
- e) číslo účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky, na ktorý sa má dotácia poskytnúť,
- f) podmienky použitia dotácie,

- g) podmienky zúčtovania dotácie,
- h) spôsob kontroly použitia poskytnutej dotácie,
- i) lehotu vrátenia nepoužitých finančných prostriedkov,
- j) lehotu odvedenia výnosov z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- k) číslo účtu v Štátnej pokladnici, na ktorý sa poukazujú nepoužité finančné prostriedky a výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- l) sankcie za porušenie finančnej disciplíny,
- m) práva a povinnosti zmluvných strán,
- n) vymedzenie času, na ktorý sa zmluva uzatvára,
- o) dôvody a spôsob odstúpenia od zmluvy,
- p) rozpočet podporeného projektu.

(11) Ministerstvo investícií môže zmenou výzvy navýšiť disponibilné finančné prostriedky vyčlenené na výzvu alebo predĺžiť lehotu na predkladanie žiadostí podľa odseku 6 písm. e), ak táto zmena nemá vplyv na zmenu účelu poskytnutia dotácie podľa odseku 6 písm. b) a na zmenu podmienok poskytnutia dotácie podľa odseku 6 písm. c). Zmenu výzvy schvaľuje minister. Informáciu o zmene výzvy ministerstvo investícií bezodkladne zverejní na svojom webovom sídle.

(12) Ministerstvo investícií môže prijímatelovi dotácie poskytnúť finančné prostriedky na dofinancovanie účelu projektu na základe písomnej žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov na dofinancovanie účelu projektu, ak

- a) ministerstvo investícií disponuje finančnými prostriedkami na poskytnutie dofinancovania účelu projektu,
- b) sa zvýšia celkové oprávnené výdavky projektu týkajúce sa aktivít projektu a bez úhrady ktorých by nebolo možné dosiahnuť ciele projektu podľa zmluvy o poskytnutí dotácie na projekt a
- c) prijímateľ dotácie dodrží pravidlá podľa osobitného predpisu⁹⁾ a zároveň splní limity stanovené ministerstvom investícií, ktoré zverejňuje ministerstvo investícií na svojom webovom sídle.

(13) Finančné prostriedky na dofinancovanie účelu projektu sa poskytujú na základe zmeny zmluvy o poskytnutí dotácie na projekt a postupom v nej dohodnutom.

(14) Na poskytnutie finančných prostriedkov na dofinancovanie účelu projektu sa neuplatňuje postup pri poskytovaní dotácie podľa odsekov 4 až 6 a 8 a 9.

(15) Ministerstvo investícií na svojom webovom sídle zverejní za príslušný rozpočtový rok zoznam subjektov územnej spolupráce, ktorým bola poskytnutá dotácia, jej výšku a účel poskytnutia.

PIATA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 16

Ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov v oblasti štátnej pomoci.¹¹⁾

§ 17

(1) Na poskytnutie dotácie podľa § 13 nie je právny nárok.

(2) Na rozhodovanie o poskytnutí dotácie podľa § 13 sa nevzťahuje správny poriadok.

(3) Subjekt územnej spolupráce nemôže byť žiadateľom o dotáciu podľa § 13, ak

- a) je v likvidácii,
- b) podal návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie, alebo ak bol proti nemu podaný návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie, alebo ak súd zastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku,
- c) má doručené upovedomenie o začatí exekučného konania,
- d) bola mu uložená pokuta za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania,
- e) má nedoplatky voči štátnemu rozpočtu,
- f) má evidované nedoplatky voči daňovému úradu, colnému úradu, evidované nedoplatky na poistnom na sociálne poistenie a zdravotná poisťovňa eviduje voči nemu pohľadávky po splatnosti podľa osobitných predpisov.^{12a)}

(4) Dotáciu podľa § 13 nemožno poskytnúť na účely

- a) splácania úverov a úrokov z úverov, úrokov z omeškania, zmluvných pokút a pokút uložených podľa osobitných predpisov,¹³⁾
- b) úhrady záväzkov žiadateľa o dotáciu na projekt a žiadateľa o dotáciu z predchádzajúcich rokov,
- c) refundácie výdavkov žiadateľa o dotáciu na projekt a žiadateľa o dotáciu z predchádzajúcich rokov,
- d) plnenia záväzkov žiadateľa o dotáciu na projekt a žiadateľa o dotáciu súvisiacich s príjmom z fondov a grantov z Európskej únie a grantov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.

§ 18

Prechodné ustanovenie

(1) Na podpory poskytnuté z fondov spoločenstva v programovom období 2004 až 2006 sa až do ukončenia ich realizácie vzťahuje doterajší predpis.¹⁴⁾

(2) Programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyšších územných celkov a programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí schválené pred 1. januárom 2009 sú vyššie územné celky a obce povinné uviesť do súladu s ustanoveniami tohto zákona do 1. októbra 2010.

§ 18a

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2015

Programy rozvoja vyšších územných celkov a programy rozvoja obcí a ich aktualizácie schválené pred 1. januárom 2015 sú vyššie územné celky a obce povinné uviesť do súladu s ustanoveniami zákona účinného od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015.

§ 18b

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2017

Konania začaté a právoplatne neukončené pred 1. januárom 2017 sa dokončia podľa právnej úpravy účinnej od 1. januára 2017.

§ 18c

Prechodné ustanovenia k úprave účinnej od 1. januára 2019

(1) Konania začaté a právoplatne neukončené pred 1. januárom 2019 sa dokončia podľa tohto

zákona v znení účinnom od 1. januára 2019.

(2) Žiadosti o poskytnutie dotácie podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2018, ktoré boli predložené do 31. decembra 2018, vybaví úrad podpredsedu vlády.

(3) Finančnú kontrolu hospodárenia s poskytnutou dotáciou a kontrolu dodržania podmienok zmluvy o poskytnutí dotácie, ktorá sa poskytla podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2018, vykoná úrad podpredsedu vlády.

§ 19

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 351/2004 Z. z.

§ 20

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2009.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

1) Napríklad nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20. 12. 2013) v platnom znení, delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 240/2014 zo 7. januára 2014 o európskom kódexe správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (Ú. v. EÚ L 74, 14. 3. 2014), nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30. 6. 2021) v platnom znení, zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov, zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2) Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 438/2004 Z. z., ktorou sa vydáva klasifikácia štatistických územných jednotiek.

2a) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

2aa) § 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení zákona č. 535/2008 Z. z.

2aaa) § 22 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení zákona č. 295/1992 Zb.

2aaaa) Príloha k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 528/2002 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 461/2011 Z. z.

2b) Napríklad zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov, zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

2c) § 7 ods. 2 a 3 zákona č. 121/2022 Z. z.

2d) § 7 ods. 4 a 5 zákona č. 121/2022 Z. z.

2e) § 5 zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3) Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

4) § 2 písm. a) zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení zákona č. 260/2007 Z. z.

5) Zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka.

6) § 13 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

6a) § 4 zákona č. 336/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.

6b) Čl. 2 ods. 19 a čl. 33 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 v platnom znení.

Čl. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220 z 23. decembra 2020, ktorým sa stanovujú určité prechodné ustanovenia týkajúce sa podpory z Európskeho poľnohospodárskeho

fondy pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) v rokoch 2021 a 2022 a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, (EÚ) č. 1306/2013 a (EÚ) č. 1307/2013, pokiaľ ide o zdroje a uplatňovanie v rokoch 2021 a 2022, a nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o zdroje a distribúciu tejto podpory v rokoch 2021 a 2022 (Ú. v. EÚ L 437, 28. 12. 2020).

Čl. 32 nariadenia (EÚ) 2021/1060 v platnom znení.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 6. 12. 2021) v platnom znení.

7) § 2 písm. e) zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.

7a) Čl. 29 nariadenia (EÚ) 2021/1060 v platnom znení.

7b) Čl. 30 nariadenia (EÚ) 2021/1060 v platnom znení.

8) Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

8a) § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8aa) Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8b) Zákon č. 90/2008 Z. z. o európskom zoskupení územnej spolupráce a o doplnení zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

8c) Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8d) Zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov.

8e) Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8f) Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8g) § 2 zákona č. 34/2002 Z. z. v znení zákona č. 346/2018 Z. z.

8h) § 8 a 13 zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov.

9) § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 323/2007 Z. z.

11) Napríklad zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.

12a) § 170 ods. 21 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 221/2019 Z. z.

Zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 25 ods. 5 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 221/2019 Z. z.

Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

13) Napríklad zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

14) Čl. 93 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006.

